

54§ LAUSUNTOPYYNTÖ OIKEUSMINISTERIÖLLE ULOSOTTOVIRASTON TOIMIPAIKASTA

Kuntaan on saapunut 2.5.2012 kirjattu kirje oikeusministeriöstä, jossa hallitusneuvos Kari Lieteen allekirjoittamana pyydetään lausuntoa oikeusministeriön asetukseksi ulosottovirastojen toimipaikoista. Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään keskiviikkoon 16.5.2012 mennessä. Oikeusministeriöön on kuitenkin ilmoitettu, että Posion osalta virallinen lausunto lähetetään kunnanhallituksen kokouksen 22.5 jälkeen.

ESITYS OIKEUSMINISTERIÖN ASETUKSEKSI ULOSOTTOVIRASTOJEN TOIMIPAIKOISTA

Ulosottovirastojen toimipaikoista säädetään 1.1.2008 voimaan tulleella oikeusministeriön päätöksellä 27.9.2007/866. Päätöksen mukaan ulosottovirastoilla ja maakunnanvoudinvirastolla on yhteensä 178 toimipaikkaa, jotka jakautuvat 22 päätoimipaikkaan ja 156 sivutoimipaikkaan. Osa virastojen sivutoimipaikoista toimii ns. päivystystoimipaikkana, jossa ei ole vakituisesti henkilöstöä, ja jossa on mahdollisuus vastaanottaa asiakkaita tiettyinä aikoina tai tarvittaessa.

Ulosoton organisaatiota on uudistettu vuoden 1996 paikallishallintouudistuksesta lähtien vähentämällä ulosottopiirin määrää 231:stä nykyiseen 22:een. Toteutettujen organisaatio-uudistusten yhteydessä ei ole selvitetty kattavasti ulosoton toimipaikkaverkon tarpeellisuutta. Vaikka ulosottopiirejä on vuosien saatossa yhdistetty, ovat toimipaikat säilyneet ennallaan. Toisaalta jo toteutettujen organisaatio-uudistusten edellytyksenä on ollut toimipaikkojen säilyttäminen ennallaan.

Henkilöstö on jakautunut monissa virastoissa useisiin eri toimipaikkoihin siten, että yksiköt ovat epätarkoituksenmukaisen pieniä ja haavoittuvia. Henkilöstön työskentely hajautetusti hankaloittaa johtamista, toiminnan organisointia ja tarkoituksenmukaista työnjakoa. Liaksi hajautettu organisaatio ei tue myöskään toiminnan yhtenäisyysvaatimuksia. Kaikissa toimipaikoissa henkilöstölle ei kyetä tarjoamaan turvallisuusvaatimukset täyttävää työympäristöä.

Ulosotto on kehittynyt voimakkaasti. Ulosoton lainsäädäntö ja tietojärjestelmä on uudistettu ja tarve henkilökohtaiseen asiointiin on vähentynyt. Asiointi ulosotossa tapahtuu nykyisin pääsääntöisesti sähköisesti tai puhelimitse. Velallisten varallisuusselvitykset perustuvat pääosin suoraan tietojärjestelmästä saataviin tietoihin.

Nykyinen tiheä toimipaikkaverkko ei vastaa kansalaisten asiointitarvetta eikä ulosottolaitoksen toiminnallisia tarpeita ja on ylimitoitettu suhteessa nykypäivän palveluntarpeeseen.

Arviointikriteerit

Toimipaikkojen säilyttämisen tai niistä luopumisen perusteita on arvioitu esityksessä seuraavin kriteerein:

1. Palveluntarve
 - a. Väestökehitys
 - b. Asiakaskäynnit
 - c. Ruotsinkieliset palvelut
2. Maantieteelliset etäisyydet
3. Julkiset liikenneyhteydet

Alueellista palveluntarvetta ei ole voitu peilata toimialueen velallismääriin, koska tilastoja velallismääristä ei ole saatavilla toimipaikkakohtaisesti. Tästä syystä asiakaspalvelun tarvetta on arvioitu toimipaikan vastuualueeseen kuuluvien kuntien väestökehityksellä viimeisten kymmenen vuoden aikana. Lisäksi alueen palveluntarvetta on arvioitu vuonna 2008 to-

teutetun asiakaskäyntiselvityksen perusteella. Selvityksessä ulosottovirastot kartoittivat asiakaskäyntien määrän ja laadun toimipaikoissaan kolmen kuukauden aikana keväällä 20081.

Ruotsinkielisten palvelujen saatavuus on otettu huomioon toimialueilla, joissa on kaksikielisiä tai ruotsinkielisiä kuntia. Säilytettävien toimipaikkojen edellytyksiin tarjota ulosoton palveluja ruotsinkielellä on kiinnitetty erityisesti huomiota.

Toimipaikan vastuualueeseen kuuluvien kuntien maantieteellinen etäisyys ja julkiset liikenneyhteydet lähinnä sijaitseviin säilytettäväksi ehdotettuihin toimipaikkoihin on otettu huomioon asiointimahdollisuuksia arvioitaessa. Ehdotetun toimipaikkaverkon asiointietäisyydet on pyritty mitoittamaan sellaisiksi, että satunnainen asiointi ulosottovirastossa ei olisi asiakkaiden kannalta kohtuuttoman hankalaa. Pisimmät välimatkat kohdistuisivat alueille, joissa palvelun tarve on arvioitu vähäisimmäksi.

Pitkistä matkoista ja huonoista liikenneyhteyksistä huolimatta osasta toimipaikoista on esitetty luovuttavaksi, jos palveluntarve alueella on arvioitu niin vähäiseksi, ettei pysyvän toimipaikan säilyttäminen ole toiminnallisesti tai taloudellisesti mielekäästä.

Esitys Posion toimipaikan osalta

Posion toimipaikasta esitetään luovuttavaksi. Toimipaikassa työskentelee yksi kihlakunnanulosottomies, jonka vastuulle kuuluu osa Posion, Ranuan, Sallan ja Rovaniemen velallisista. Tehdyn tutkimuksen mukaan asiakaskäyntien määrä Posion toimipaikassa oli seurantajakson aikana erittäin vähäinen. Posion ja Kemijärven välinen etäisyys on 104 kilometriä, eikä julkisia liikenneyhteyksiä kuntien välillä ole. Posion ja Rovaniemen välinen etäisyys on 133 kilometriä ja julkiset liikenneyhteydet ovat kohtuulliset. Pitkistä välimatkoista huolimatta alueen palveluntarve ei edellytä pysyvää ulosottoviraston toimipaikkaa Posiolla vaan palvelujen saatavuudesta voidaan huolehtia asianmukaisesti Rovaniemeltä ja Kemijärveltä käsin. Osa Posion velallisten asioista hoidetaan jo nyt perintäalueen muista toimipaikoista käsin.

Esitetyt muutokset koskisivat yhtä viranhaltijaa, jolle varattaisiin tilaisuus siirtyä työskentelemään johonkin säilytettävistä toimipaikoista.

Ehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy ministeriön esittämän Posion toimipaikasta luopumisen, mutta vastustaa viranhaltijan pakkosiirtoa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Otteen oikeaksi todistaa
Posiolla 22.5.2012

keskusarkistonhoitaja

